

Jafnréttisáætlun Arakletts

Endurskoðun gerð að hausti 2019

Jafnréttisáætlun skóla byggir á lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10 frá 2008 og jafnréttisáætlun sveitarfélagsins. Jafnréttisstefnan á við um nemendur, foreldra og starfsfólk skólans og á að tryggja að jafnrétti nái til allra í skólasamfélaginu. Sem vinnustaður þarf skóli, með 25 starfsmenn eða fleiri, að gera áætlun um hvernig starfsmönnum eru tryggð þau réttindi sem kveðið er á um í 19.–22. gr. laganna. Sem menntastofnun þarf skólinn, óháð starfsmannafjölda, að uppfylla 22. og 23.gr. laganna sem snúa að nemendum. Samkvæmt 18. gr. jafnréttislaga skal endurskoða jafnréttisáætlanir á þriggja ára fresti.

Stefna

Í lögum um leikskóla er sérstaklega kveðið á um að starfshættir leikskóla skuli mótast af umburðarlyndi og kærleika, jafnrétti, lýðræðislegu samstarfi, ábyrgð, umhyggju, sáttfýsi, virðingu fyrir manngildi og kristinni arfleifð íslenskrar menningar.

Stefna leikskólans Arakletts “Lífsmennt” byggir á lífsgildum og er unnin út frá (Values based Education, VbE) og er byggð á Barnasáttmála sameinuðupjóðanna í samvinnu við UNICEF. Þar er lögð áhersla á þema sem tekið er úr formála stofnskrár Sameinuðu þjóðanna: „*Að endurvekja trú á grundvallarmannréttinum, á göfgi og gildi mannsins...*” Gerð er skýr krafa til starfsfólks skólans að kynna sér og tileinka þær áherslur sem Lífsmenntin byggir á.

Markmið

Markmið jafnréttisáætlunar skóla er að jafna stöðu kynjanna á vinnstaðnum og í skólanum sem menntastofnun nemenda. Til að framkvæma jafnréttisstefnu skólans er sett fram verkefnastýrð jafnréttisáætlun með markmiðum, aðgerðum, ábyrgð og tímaramma.

Markmið jafnréttismenntunar er að skapa tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lifa ábyrgu lífi í frjálsu samfélagi í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, viðsýnis og jafnréttis. Í skólastarfi skulu allir taka virkan þátt í að skapa samfélag jafnréttis og réttlætis (Aðalnámskrár leik,- grunn og framhaldsskóla, 2011).

Markmið jafnréttismenntunar er að skapa tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lifa ábyrgu lífi í frjálsu samfélagi í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, viðsýnis og jafnréttis. Í skólastarfi skulu allir taka virkan þátt í að skapa samfélag jafnréttis og réttlætis. Jafnréttismenntun felur í sér gagnrýna skoðun á viðteknum hugmyndum í samfélaginu og stofnunum þess í því augnamiði að kenna börnum og ungmennum að greina þær aðstæður sem leiða til mismununar sumra og forréttinda annarra.
https://www.stjornarradid.is/media/menntamalaraduneyti-media/media/forsidumyndir/lokadrog-leikk_vefur.pdf

Ábyrgð

Leikskólastjóri ber ábyrgð á að jafnréttisáætlun sé gerð í samræmi við lög og reglur og skal hún uppfærð samkvæmt lögum á þriggja ára fresti. Skólastjóri og deildarstjórnir bera ábyrgð á að unnið sé samkvæmt aðalnámskrám leikskóla í öllu starfi skólans. Jafnréttiráætlun er kynnt á starfsmannafundi í upphafi hvers skólaárs og tekin fyrir oftast á fundum ef þörf er á og eða óskað er eftir. Jafnréttisfulltrúar skólans vinna með skólastjórnendum að útfærslum á vinnu með jafnrétti.

Jafnréttisfulltrúar

Tveir jafnréttisfulltrúar eru við skólann og er hlutverk þeirra er, í samráði við skólastjórnendur að gæta þess að jafnréttislögum sé fylgt og að vinna að útfærslu hugmynda um vinnu með jafnréttishugtakið í skólastarfinu og fað á fólk í lið með sér við það starf.

Starfsfólk og nemendur

22. gr. Kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni

Atvinnurekendur og yfirmenn stofnana og félagasamtaka skulu gera sérstakar ráðstafanir til að koma í veg fyrir að starfsfólk, nemar og skjólstaðingar verði fyrir [kynbundnu ofbeldi, kynbundinni áreitni eða kynferðislegri áreitni á vinnustað, stofnun, í félagsstarfi eða skólum. Ef yfirmaður er kærður vegna [ætlaðs kynbundins ofbeldis, ætlaðrar kynbundinnar áreitni eða ætlaðrar kynferðislegrar áreitni] verður hann vanhæfur til að taka ákvarðanir í tengslum við starfsskilyrði kæranda á meðan meðferð málsins stendur yfir og skal þá næsti yfirmaður taka slíkar ákvarðanir.

Markmið	Aðgerðir	Ábyrgð	Tímarammi
Hvorki kynferðisleg áreitni né annað ofbeldi er liðið. Því eru fyrirbyggjandi aðgerðir og fyrirfram ákveðin viðbrögð nauðsynleg.	<p>Fræðsla um kynbundið eða kynferðislegt ofbeldi tengd lífsleiknikennslu er viðhöfð í öllum eldri árgöngum og eftir því sem börnin hafa þroska til.</p> <p>Starfsfólk þarf að vera meðvitað um ábyrgð og færar leiðir ef upp koma tilvik er varða kynferðislega áreitni.</p> <p>Í sveitarfélaginu er eineltisteymi/viðbragðsteymi sem hægt er að leita til ef upp kemur kynferðisleg eða kynbundin áreitni, kynbundið ofbeldi, einelti eða annað andlegt eða líkamlegt ofbeldi og þar til gerð viðbragðsáætlun fyrir þolendur eða gerendur eða hvern þann sem hefur grun um slíkt athæfi.</p> <p>Telji starfsmaður/nemandi að jafnrétti sé brotið á sér eða öðrum innan skólans skal hann leita til trúnaðarmanns eða stjórnenda til að leita lausna.</p> <p>Innleiðing ýmissa leiða frá Vinnueftirliti um <i>Viðbrögð við einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni og ofbeldi</i> https://www.vinnueftirlit.is/vinnuvernd/adbunadur/einelti-areitni-ofbeldi/</p>	Skólastjóri	Vor 2020

23. gr. Menntun og skólustarf

Kynjasambættingar skal gætt við alla stefnumótun og áætlanagerð í skóla- og uppeldisstarfi, þar á meðal íþrótt- og tónstundastarfi. Á öllum skólastigum skulu nemendur hljóta fræðslu um jafnréttismál þar sem m.a. skal lögð áhersla á að búa bæði kynin undir jafna þátttöku í samfélaginu, svo sem í fjölskyldu- og atvinnulífi. Kennslu- og námsgögn skulu þannig úr garði gerð að kynjum sé ekki mismunað. Í náms- og starfsfræðslu og við ráðgjöf í skólum skulu piltar og stúlkur óháð kyni hljóta fræðslu og ráðgjöf í tengslum við sömu störf.

Markmið	Aðgerðir	Ábyrgð	Tímarammi
Skólinn leggur ríka áherslu á jákvæð samskipti skólans við nemendur og foreldra og við aðra sem að honum koma á einn eða annan hátt á jafnréttisgrundvelli.	Í skólanum er unnið samkvæmt markmiðum Aðalnámskrár grunnskóla þar sem jafnrétti er einn af grunnþáttum menntunar.	Skólastjóri	Vor 2020
Lögð er áhersla á að allt nám búi bæði kynin jafnt undir virka þátttöku í samfélaginu, bæði í einkalífi, fjölskyldulífi og atvinnulífi.	Í stefnumótun skólans og allri áætlunargerð er kynjajafnrétti haft að leiðarljósi.	Allir starfsmenn	Vor 2020
Allir nemendur skulu hafa sömu tækifæri til náms og möguleika á því að taka þátt í öllu skólustarfi.	Starfsfólk kemur fram við nemendur og hvert annað af virðingu, umhyggju og nærgætni.		
Í námsráðgjöf og starfsfræðslu fái strákar og stelpur fræðslu og ráðgjöf í tengslum við sömu störf.	Öll viðfangsefni skólans skulu vera á þann veg að hvorki halli á stúlkur né drengi enda skal ríkja jafnræði og jafnrétti til að afla sér þekkingar og leikni á fjölbreyttan hátt.		
	Í skólanum er einstaklingsmiðað nám og unnið eftir stefnu um skóla án aðgreiningar.		
	Skoða skal með gagnrýni það námsefni sem sýnir staðlaðar kynja myndir eða mismunar kynjum.		
	Drengir og stúlkur fá sama viðmót og hvatningu í leik og námi. Avarpsorðin “börn” eða “krakkar” séu viðhöfð í stað strákar/stelpur. Stuðla skal að samleik og vináttu milli barnanna burt séð frá kyni. Fordast staðalmyndir í bókum og/eða söngtextum Leitast við að hafa sem jafnasta kynjaskiptingu á deildum, hópastarfi og öðru starfi.		
	Fræðsla um jafnrétti og mannréttindi er hluti af lífsmenntarstarfi skólans.		
	Jafnréttisfræðsla fer fram í öllum árgöngum skólans.		
	Jafnréttissjónarmið skulu höfð að leiðarljósi í öllum námsgreinum. Nemendur hljóta fræðslu og ráðgjöf varðandi nám og störf óháð kyni		

Menntun til jafnréttis fjallar um hvernig aldur, búseta, fötlun, kyn, kynhneigð, litarháttur, lífsskoðanir, menning, stétt, trúarbrögð, tungumál, ætterni og þjóðerni geta skapað mismunun eða forréttindi í lífi fólks. Við undirbúning framtíðarstarfsvettvangs er mikilvægt að opna augun fyrir kynskiptum vinnumarkaði og stuðla að því að námsval kynjanna verði minna kynbundið en hingað til. Það varðar miklu að ekki halli á kynin í þeim viðfangsefnum sem nemendur fást við heldur grundvallist þau á jafnræði og jafnrétti (Aðalnámskrá grunnskóla 2011).

Jafnréttismenntun vísar í senn til inntaks kennslu, námsaðferða og námsumhverfis. Jafnrétti er regnhlífarhugtak sem nær til margra þátta. Hér á eftir er upptalning nokkurra þeirra í stafrófsröð: Aldur, búseta, fötlun, kyn, kynhneigð, litarháttur, lífsskoðanir, menning, stétt, trúarbrögð, tungumál, ætterni, þjóðerni. Á öllum skólastigum á að fara fram mentun til jafnréttis þar sem fjallað er um hvernig ofangreindir þættir geta skapað mismunun eða forréttindi í lífi fólks.

https://www.stjornarradid.is/media/menntamalaraduneyti-media/media/forsidumyndir/lokadrog-leiksk_vefur.pdf

Telji nemandi að jafnrétti sé brotið, á sér eða öðrum í skólanum skal hann leita til umsjónarkennara eða skólastjóra.

Heimili og skóli

Leikskólinn leggur sig fram um að eiga gott samstarf við heimilin enda er samstarf allra sem að nemanda koma lykilþáttur í þroska hans og námi. Foreldrar eru alltaf velkomnir í leikskólann til samstarfs og þátttöku í skólastarfinu enda bera foreldrar ábyrgð á uppeldi og námi barna sinna í samvinnu við skólann.

Leggja ber áherslu á samvinnu við báða foreldra /forráðamenn Leggja áherslu á að báðum foreldrum/forráðamönnum skuli boðið í foreldraviðtöl. Foreldrum sem þess þurfa er býðst tulkþjónusta í viðtölum.

Upplýsingar varðandi starfsleikskólans og eða það sem varðar þeirra barn/börn sérstaklega skuli vera gefnar jafnt til föður og móður.

Hallveig Guðbjört Ingimarsdóttir

